

H · I · R · E · K

A HÁLÁS UTÓKOR

Tárgyak hideg szemrehányását talán akkor éreztem utóljára ilyen fogvacogtatón élesen, amikor gyermekkoromban túlhúztam egy játékvonatot. A kifordult belü mozdony előtt álltam meg ennyi büntudattal és önváddal, akkor szűkölt föl bennem ilyen megriadtan a lelkiismeret, mint tegnap, amikor elmentem a Budai Színház elé, amelyet már kikezdett a végzet: a könyörtelen bontómunka. Nem a megkopott, csúf épületért s a hozzáfűződő emlékekért fájt a szívem, hiszen összesen kétszer voltam benne; nem jutott eszembe, hogy itt énekelt valaha Blaha Lujza és itt mutatkozott be Budapestnek Cyrano, mert mindig akkor volt, amikor nem is éltem még. Romantikus-szentimentális tradíció tehát nem fűz ehhez a színházhoz, amely a szememben esetlen és mulatságos, mint egy kizöldült ferencjózsef-kabát. Nincs vele semmi személyes kapcsolat. De megláttam a falán egy szinlapot.

Nem tudom, hogyan történt ilyen szimbólikusan és ilyen sorsszerűen. Valószínűleg úgy, hogy a munkások későn kezdték levakarni a bejárat-melletti tábláról a régi szinlapokat, rájuk esteledett és nem tudták befűzni a munkát. A kés nyomán egymásután váltak le a papírlapok a tábláról, egymásután kerültek napvilágra az évtizedes szinlapok, mint ásatáskor a történelemelőtti idők rétegződései. Sikerek és bukások lenyomatát, színházi esték lábanyomát ásta fel a kés, egy egész prehistorikus színházi korszakot, amelyet eltörölt az idő, befutotta új sikerekkel és új bukásokkal, mint a gulákat a sivatag homokja. És hat órákor megállt ez a különös ásatás, éppen akkor, amikor egy szimbólikus réteghez érték a munkások, ahhoz a szinlaphoz, amelyet megláttam.

Húsz éve, talán még több is, ment a Budai Színházban Lengyel Menyhértnek egy darabja. „A hálás utókor” volt a címe. Ennek a címlapjánál állt meg a kés, ezt a másort már nem vakarták le a munkások. Itt abbahagyták a munkát s mikor átmentem a Krisztina-téren, a súlylyedő színház ezzel a felirással a falán állt elém:

„A hálás utókor.”

A megfeketedett szinlapon nem látszott más, sem szereplők, sem dátum, sem szerző, csak ez a szemrehányó cím. Ugy néztek le rám az elmosódó betűk, mint egy haldokló fátyolos szeme, ha a rokonai a halatlanság mellett összevesznek az örökségen. Kisértetiesen, öniróniával tele égett ez a mondat az évtizedes por alatt, egy agonizáló színház búcsúja tölem és tőled és mindenkitől, akik láttuk valaha is nevetségessé, kizöldült ferencjózsefkabátját. Egy vén ripacs patétikus epilógusa az utolsó fellépéskor.

Azt hiszem, valamennyien, akik tegnap este láttuk a Budai Színház falán ezt a régi szinlapot, olyan szégyenkező, lesütött szemmel mentünk át a Krisztina-téren, mint a feles diák, aki életében először beszédkundázott.

f. b.

— Magyarországon keresik a prágai gépfegyveres bankrablás tetteseit. Tegnap délelőtt 10 órakor Prágában vakmerő gépfegyveres bankrablás történt. A Városi Takarékpénztár előtt megállt egy fekete autó, amelyből két férfi ugrott ki. Az egyik fekete télikabátot, a másik drapp felöltőt és sportsapkát viselt. A fekete kabátosnál vadászpuska volt, a drapp felöltős egy kézi géppuskát tartott a kezében. Leadtak néhány lövést is, aztán berohantak a bankba és a nagy zürzavarban elloptak 180.000 cseh koronát. Távozásuk után újra beugrottak a kocsi és elszárgultak. A rendőrségnek sikerült megállapítania, hogy a banditák egy Piccoló márkájú autón jöttek, amelynek a rendszáma P. 25982. Azonnal körözni kezdték a kocsi és egyes jelentésekből megállapították, hogy az autó Magyarországra felé vette útját. A prágai rendőrgazgatóság most rádiogram útján arra kéri a magyar rendőrséget, hogy indítson nyomozást, nem tartózkodnak-e már magyar területen a vakmerő gépfegyveres bankrablók.

— Szobor — szénből. Dublinból jelentik: A környékbeli egyik legnagyobb bányá mellett leleplezték egy bányász-nak a szobrát, amely teljesen szénből készült. Hónapokig dolgoztak a munkások azon, hogy sikerüljön egy akkora darab szénen találniuk, hogy a szobrász ezt a hatalmas emléket készíthesse belőle. Az óriás szobor csakányát magasra emelő bányászt ábrázol. Az egész vidék népe odazarándokol, hogy megcsodálja a munka legújabb szimbólumát. Mivel félnek, hogy egyes emlékdarabokat tördelnek le a szoborból, már csak azért is, mert alkalomadtán az emlék fűtésre igen alkalmas, állandó rendőrposzt őrzi a szobrot.

— Szörnyű gyilkosság a rádió hangszórója mellett. Newyorkból jelentik: A bronxi városnegyedben tegnap éjszaka egy bérház lakóinak feltűnt, hogy dr. Ternassy Róbert orvos lakásából még éjszaka két órákor is harsog a rádió hangszórója. A bosszankodó szomszédok bekopogtak, de nem kaptak választ. Gyanút fogtak és értesítették a rendőrséget. A rendőrök feltörték az ajtót és erőszakkal hatoltak be a lakásba, ahol két holttestet találtak: a hatvankét éves orvosot és feleségét. Mindketőjüket baltacsapásokkal meggyilkolták. Nyilván rablógyilkosság történt, mert a tettes minden szekrényt, fiókot felnyitott és felforgatott. Tetének elkövetése után még órákat töltött a lakásban. A gyanu az orvos unokaöccsére, Ternassy Gyulára terelődött, aki nyomtalanul eltűnt, utóljára a gyilkosságot megelőző estén látták. Megállapították, hogy a huszonkétéves, foglalkozás nélküli fiatalember sűrűn érintkezett nagybátyjával, de az utóbbi időben rendkívül feszültté vált közöttük a viszony.

— Drótnélküli tartóshullám. Bécsből jelentik: Egy bécsi feltaláló új tartóshullám-készüléket szerkesztett, amely drótvezeték és villamos áram nélkül működik. Alakja jóval kisebb, mint az eddigi készülékeké, úgyhogy teljesen szabadon lehet vele mozogni, sőt még a távbeszélő használatában sem akadályozza a viselőjét.

— A Válasz áprilisi száma gazdag és érdekes tartalommal most jelent meg.

* A száj az emberi szervezet nyitott kapuja, amelyen át a fertőző betegségek bacillusai legkönnyebben jutnak a szervezetbe. Ez ellen legjobban védekezhet racionális, vagyis ODOL szájápolással.

* Virágkiállítás. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület Horthy Miklósné fővédnöksége alatt május 1-től 10-ig rendezi tavaszi kertészeti és virágkiállítását a városligeti állandó kiállítási területén.

— Koporsóban fényképezte le magát, mert kíváncsi volt, milyen lesz mint halott. Bajáról jelentik: A Baja melletti Hercegszántó községben egy bunyevác gazda egészen eredeti módját találta ki annak, hogy milyen fényképet készítesen magáról. Józity Miklós 70 éves bunyevác gazda elhívta a fényképészt, majd a szomszédok és a fotográfus legnagyobb megdöbbenésére a lakásból deszkakoporsót cipelt ki az udvarra, két gyertyát helyeztet melléje és ezeket meggyújtotta. Hamarosan két szomszédasszonyát is áthívta, hogy legyenek siratóasszonyok is... Ezután szépen belefeküdt a koporsóba, az égő gyertyák közé.

— Most pedig tessék megcsinálni a fényképet, — szölt a fotográfusra, akinek a hátán a hideg szaladgált. Még sohasem fényképezett élő embert koporsóban...

Valaki megkérdezte:

— Mért csinálta ezt így Miklós bá?

— Hát tudjátok, — felelte bőbeszédűen és láthatóan fölényesen, — én eleget láttam magamat életben. Azt akarom, hadd lássam magamat, milyen leszek, ha meghalok.

— Fegyházat kapott a kocsis, aki agyonrúgta gazdáját. Szombathelyről jelentik: Vitéz Kovács Ferenc ny. MÁV intéző, jáki földbirtokos december 10-én este megdorgálta kocsisát, Liszt Györgyöt, aki erre lapáttal támadt gazdájára, majd pedig úgy rúgta hasba, hogy összeesett. Súlyos állapotban szállították kórházba, ahol pár napi szenvedés után meghalt. A törvényszék négyévi börtönre ítélte a brutális kocsist. Fellebbezés folytán az ügyet most tárgyalta a tábla, amely az alsó bíróság ítéletét megváltoztatva, Liszt büntetését 4 évi fegyházra súlyosította.

— Holland éremkiállítás a Szépművészeti Múzeumban. Az örvendetesen erősödő holland-magyar kulturkapcsolatok újabb jelentős állomáshoz érkeztek. A németalföldi érmészek a Magyar Éremművészeti Egyesület meghívására kiállítást rendeznek a Szépművészeti Múzeumban. Valljuk meg, a numizmatika se nálunk, se Hollandiában nem tartozik a tömegszemvelőké közé. Annál nagyobb öröm, ha az ember ilyen izléses és kulturált kollekciót láthat együtt, mint amilyen a holland érmészeké. Néhány régi érem mellett leginkább a modern anyag kerül Budapestre bemutatásra. Itt látjuk Julianna trónörökös születésének emléklakettjét Carel Begeer finom kompozícióját. Ugyancsak Begeer készítette a legmodernebb, stílizált térkitöltésű érmekeket is. Hallatlanul finom egy almát ábrázoló plakettje, amely a holland gyümölcsstermelést propagálja. A többiek közül J. van Goor és T. Dupuis érmeit kell kiemelnünk, akik figurális, mint egyéb téren alkotnak igen kvalitásos műveket. Az értékes kiállítás szombaton délen nyílik meg a közönség számára. (t. p.)

— „Házassági nap” Kinában. Londonból jelentik: Kinában a pekingi közjóléti szövetség javaslatára március 3-át „házassági nap”-nak nyilvánították. Ezen a napon a gyermekek az élet komoly kérdéseit, mint házasság, családalapítás és hasonlók beszélnek meg szüleikkel és tanítóikkal. A mozgalom élén Csiang-Kaj-Sek tábornagy, miniszterelnök felesége és Feng-Ju-Hsziang, a „keresztény tábornok” felesége áll.

— Öregemberek betegségeinél és neuraszténiasok bajainál, kiváltkép ha azok renyhe bélműködéssel és megzavart emésztéssel állnak összefüggésben, akkor reggelenként egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz sokszor igazi jótétemény! Az orvosok ajánlják.

* Szabott árak! A közkedvelt Fehér M. Miksa férfiruha-áruház, Károly-körút 12. mult évben bevezette a szabott árakat. Minden egyes raglán, felöltő, öltöny, sportruha, szövetnek előírt olesó szabott ára van, amienk következménye a feltétlen bizalom és a nagy forgalom.

* Háziaszonyok! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. Oetker-féle világhírű Fényképes Receptkönyvet, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. Oetker A., Budapest, VIII., Conti-utca 25.

— 157 éves és még mindig hiú. Londonból jelentik: A legújabb egyiptomi népszámlálás alkalmával Kafr Abdel Aziz faluban (Alsó-Egyiptom) megtalálták a világ legöregebb asszonyát, a 157 éves Rifaiya El-Sayed, ki 107 éves hajadon lányával, Mucharrafa Hachemmel él egy vályogkunyhóban. Az öreg nő az álmélkodó népszámlálási biztos előtt bámulatosan élethűen írta le I. Napoleon egyiptomi expedíciós hadseregének katonáit. „Sokan udvaroltak nekem közülük”, — mondotta büszkén, — „mert akkor nagyon szép lány voltam.” A jelenlegi egyiptomi dinasztia alapítójának, Nagy Mohamed Alinak uralma alatt ment férjhez, házasságából csak egyetlen gyermeke született.

Diszítik Londont

A Victoria Streeten próbaképpen kifeszítették a lobogókat, amelyek Londont a koronázáson díszíteni fogják

— Három órákor megérkezik Londonba az „Isteni szél”. Athénból jelentik: Ma reggel 7 órakor a tatoi repülőtérrel újabb startolt az „Isteni szél” nevű japán repülőgép, hogy a Tokio-London repülőút utolsó szakaszát is megtegye. A japán pilóták remélik, hogy délután 3 órákor megérkeznek Londonba. A japánok valóban páratlan rekordteljesítményt értek el, mert alig négy nap alatt tették meg a tokio-londoni repülőutat. Athénig a repülőút 70 óra és 55 percig tartott s ha délután 3 órára az „Isteni szél” megérkezik a croydoni repülőtérre, úgy nem egészen 80 óra lesz repülési idejük. A japán pilóták tegnapi leszállásuk után már annyira kimerültek voltak, hogy a repülőtér közelében lévő szállodában szálltak meg és be sem mentek Athénbe, mert már nem volt annyi erejük, hogy a várost is megtekintsék.

— A Nouvelle Revue de Hongrie legújabb száma Georges Roux francia publicista, V. Minorsky londoni professor, gróf Bethlen Margit, Zolnai Béla, Gabriel Marcel és Blesbauer Virgil érdekes cikkeit közli. Az Ottlik György és Balogh József szerkesztésében megjelenő folyóiratot gazdag tartalom teszi változatossá. — Városi építészeti és kertészeti címmel Morbitzer Dezső, a székesfővárosi kertészet kitűnő igazgatójának tollából érdekes füzet jelent meg, mely részletesen foglalkozik Budapest összes nyilvános parkjaival és sétányaival. Ismeretlen adatokat tudunk meg a Városliget, Tabán, Horváth-kert, Városmajor stb. származására és múltjára vonatkozóan.